

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

De middeleeuwen

4 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Willem de Veroveraar wees zijn vazallen land toe in ruil voor hun militaire dienst (wat past bij het feodale stelsel) 1

De invoering van de *primogenituur*:

- voorkwam dat het land verdeeld raakte onder meerdere erfgenamen 1
- waardoor de leenheer (een van de volgende): 1
  - vazallen had met voldoende middelen voor de feodale verplichtingen.
  - zijn gezag niet hoefde uit te oefenen over (te) veel verschillende vazallen.

5 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

- Margaretha's besluit bevorderde dat de internationale handelspositie van Brugge verbeterde / dat Brugge aansluiting zocht op overzeese handel (met de Hanze/Frankrijk en Spanje) 1

De poorters van Brugge verzetten zich hiertegen vanuit:

- het economische bezwaar dat de Brugse poorters/kooplieden hierdoor concurrentie kregen van buitenlandse kooplieden 1
- het politieke bezwaar dat hiermee de invloed van het grafelijke gezag in Brugge toenam / dat dit inging tegen hun (stads)recht om zelf te bepalen wie zich in hun stad mochten vestigen / om zelf te bepalen welke privileges niet-poorters mochten hebben 1

Opmerking

Alleen als het antwoord op de eerste deelvraag ingaat op de overzeese handel/de internationale handel, wordt 1 scorepunt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

- Volgens Van Heisterbach kunnen de vrouwen een voorbeeldrol spelen door de stedelingen te laten zien hoe zij een geestelijk/eerbaar leven kunnen leiden 1
- De geestelijkheid wil de ontwikkeling van (te veel) persoonlijke geloofsbeleving van stedelingen onder controle houden 1
- door de vrouwen in begijnhoven te laten wonen waar gecontroleerd kan worden dat de vrouwen niet teveel afdwalen van de voorgeschreven kerkelijke gewoontes / de invloed van de vrouwen gecontroleerd kan worden 1

7 maximumscore 3

Kern van een juist antwoord is:

- Nicolaas V ondersteunde met de bul 'de expansie van de christelijke wereld naar buiten toe, onder andere in de vorm van de kruistochten', omdat hij met de bul toestemming gaf andersgelovigen te onderwerpen 1
- Alexander VI liep vooruit op de conflicten tussen verschillende Europese landen over de (nieuw ontdekte) gebieden die werden ontdekt door de 'Europese overzeese expansie' 1
- De 'uitbouw van de Europese overheersing, met name in de vorm van plantagekoloniën en de daarmee verbonden trans-Atlantische slavenhandel' werd hiermee gerechtvaardigd omdat de paus zelf toestemming had gegeven Afrikanen tot slaaf te maken 1

Opmerking

Als bij een deelvraag alleen een passend kenmerkend aspect wordt genoemd, zonder een juiste verwijzing naar een pauselijke bul, wordt geen scorepunt toegekend.